

59. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije 2025

**PREDSODKI IN DISKRIMINACIJA PROTI PRISELJENCEM IZ TUJIH DRŽAV V
SLOVENIJI**

Sociologija

Raziskovalna naloga

Lucija Di Monte

II. gimnazija Maribor

Mentorica: Barbara Bedenik

Maribor, februar 2025

KAZALO

KAZALO	2
ZAHVALA	5
POVZETEK	5
1. UVOD	6
1.1. Hipoteze	6
2. TEORETIČNI DEL	7
2.1. Priseljevanje	7
2.1.1. Definicija pomembnih pojmov	7
2.1.2. Vzroki za priseljevanje	7
2.1.3. Posledice priseljevanja	8
2.2. Predsodki	10
2.2.1. Definicija predsodkov	10
2.2.2. Vzroki za predsodke	10
2.2.3. Izražanje predsodkov	11
2.2.4. Pogosti predsodki o priseljencih in z njimi povezani dejavniki	11
2.3. Diskriminacija	13
2.3.1. Definicija diskriminacije	13
2.3.2. Pogoste oblike diskriminacije proti priseljencem	13
2.3.3. Posledice diskriminacije	14
2.4. Kriminaliteta priseljencev	14
2.4.1. Odnos medijev do priseljencev	14
2.4.2. Lažne novice o kriminaliteti priseljencev	15
2.4.3. Statistika kriminalitete priseljencev	16
3. METODOLOGIJA	16
3.1. Analiza komentarjev pod objavami o priseljencih	16
3.2. Anketa o predsodkih med mladostniki	17
4. REZULTATI	18
4.1. Analiza komentarjev	18

4.1.1.	1. objava	18
4.1.2.	2. objava	19
4.1.3.	3. objava	20
4.1.4.	4. objava	21
4.1.5.	5. objava	21
4.1.6.	6. objava	22
4.1.7.	7. objava	23
4.1.8.	8. objava	25
4.1.9.	9. objava	27
4.1.10.	10. objava.....	29
4.1.11.	Povzetek komentarjev	29
4.2.	Rezultati ankete	30
4.2.1.	Predsodki in njihova pogostost.....	30
4.2.2.	Odnos do priseljencev in diskriminacija	30
4.2.3.	Mnenje o položaju priseljencev v Sloveniji.....	31
5.	DISKUSIJA.....	32
5.1.	Hipoteza 1: Pod objavami o priseljencih prevladujejo komentarji z nestrpnostjo, predsodki ali diskriminacijo.	32
5.2.	Hipoteza 2: Anketiranci imajo do priseljencev v večini slab odnos.....	32
5.3.	Hipoteza 3: Manj izkušenj s priseljenci pomeni slabši odnos do njih.	33
5.4.	Hipoteza 4: Anketiranci so mnenja, da priseljenci v Sloveniji niso enakopravni domačinom.....	33
5.5.	Najpogostejši predsodki	33
5.5.1.	Predsodki v komentarjih	33
5.5.2.	Predsodki mladostnikov.....	34
5.6.	Možne izboljšave	35
5.6.1.	Izboljšave pri analizi komentarjev	35
5.6.2.	Izboljšave pri anketi.....	35
6.	ZAKLJUČEK.....	35
7.	VIRI IN LITERATURA	36

8. PRILOGE	38
8.1. Preučevane objave in komentarji	38
Priloga 1: 1. objava	38
Priloga 2: 2. objava	38
Priloga 3: 3. objava	38
Priloga 4: 4. objava	38
Priloga 5: 5. objava	38
Priloga 6: 6. objava	38
Priloga 7: 7. objava	38
Priloga 8: 8. objava	39
Priloga 9: 9. objava	39
Priloga 10: 10. objava	39
8.2. Objave o lažnih novicah	39
Priloga 11.....	39
Priloga 12	39
Priloga 13	39
Priloga 14	39
8.3. Anketni vprašalnik.....	40
Priloga 15	40
Graf 1: Predsodki med anketiranci (lasten vir)	30
Graf 2: Odnos do priseljencev (lasten vir).....	30
Graf 3: Mnenje o položaju priseljencev v Sloveniji (lasten vir).....	31
Tabela 1: Ovadene osebe 2015 in 2016 (Vir: Policija).....	16

ZAHVALA

Iskrena zahvala gre moji mentorici, ki me je skozi celotno pripravo naloge podpirala in me usmerjala, mi dajala nasvete in predloge za popravke ter si prizadevala, da bom to raziskovalno nalogo napisala kar se da dobro. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so izpolnili anketo in mi s tem pomagali pri raziskovanju.

POVZETEK

V nalogi je razsvetljena tematika predsodkov o priseljencih in diskriminacije proti njim s strani domačinov v Sloveniji. Cilj naloge je bil izpostaviti problematiko in preučiti realno stanje v naši družbi.

V teoretičnem delu so raziskani vzroki in posledice priseljevanja, predsodki in njihovo izražanje, oblike in posledice diskriminacije ter stigmatizacija kriminalitete priseljencev na spletu.

Za raziskovanje sta bili uporabljeni metodi analize komentarjev pod objavami spletnih medijev, ki izražajo predsodke in diskriminacijo proti priseljencem, in anketa, s katero sta bili preverjeni prisotnost predsodkov o imigrantih med mladostniki ter pogostost.

Postavljene so bile štiri hipoteze, prva o komentarjih, ostale pa o anketi. Četrta hipoteza je bila potrjena, prva in tretja hipoteza sta bili delo potrjeni, druga hipoteza pa je bila ovržena.

Rezultati analize komentarjev in ankete so bili med seboj primerjani. Rezultati raziskave se skladajo z izsledki drugih raziskovalcev na tem področju.

Ključne besede: priseljenci, predsodki, diskriminacija, spletni mediji, anketa

SUMMARY

The assignment sheds light on the topic of prejudice against immigrants and discrimination against them by locals in Slovenia. The aim of the task was to highlight the problems and examine the real situation in our society.

The theoretical part explores the causes and consequences of immigration, prejudices and their expression, forms and consequences of discrimination and stigmatization of immigrant criminality online.

The research used methods of analysing comments under online media posts expressing prejudice and discrimination against immigrants, and a survey to check the presence of immigrant prejudice among adolescents and the prevalence.

Four hypotheses were put forward, the first about comments and the rest about the survey. The fourth hypothesis was confirmed, the first and third hypotheses were partially confirmed, and the second hypothesis was refuted.

The results of the analysis of the comments and the survey were compared with each other. The results of the study are consistent with the findings of other researchers on this field.

Keywords: immigrants, prejudice, discrimination, online media, survey

1. UVOD

Čeprav selitve spremljajo človeštvo že od njegovega začetka, so priseljenci danes pogosto tarča predsodkov in diskriminacije. V tej raziskovalni nalogi bo raziskovan avtohtonega prebivalstva Slovenije do priseljencev iz tujine na spletu in v resničnem življenju, predvsem v primerjavi z odnosom do domačinov. To bo raziskovano s pregledovanjem spletnih objav in komentarjev pod njimi, opravljena pa bo tudi anketa, s katero bo preverjen odnos mladostnikov do priseljencev in razširjenost predsodkov o priseljencih med njimi.

Namen naloge je ugotoviti, če je odnos domačinov do priseljencev iz tujine slabši kot odnos do drugih avtohtonih prebivalcev. Zanimalo me bo predvsem, kako ljudje na spletu izražajo predsodke o priseljencih ter kakšna je vloga medijev pri tem in katera negativna prepričanja oz. predsodki o priseljencih so med anketiranci najbolj razširjena, kakšen je njihov odnos do priseljencev in če so predsodki odvisni od predhodnih izkušenj, pa tudi njihovo mnenje o enakopravnosti slovenskih priseljencev.

1.1. Hipoteze

H1: Pod objavami o priseljencih prevladujejo komentarji z nestrpnostjo, predsodki ali diskriminacijo (*Rihtaršič, 2012*).

H2: Anketiranci imajo do priseljencev v večini slab odnos (*Rihtaršič, 2012*).

H3: Manj pozitivnih izkušenj s priseljenci pomeni slabši odnos do njih (*Esses, 2021*).

H4: Anketiranci so mnenja, da priseljenci v Sloveniji niso enakopravni domačinom oz. da so pogosto žrtve diskriminacije (*Lobnik et al.*).

2. TEORETIČNI DEL

2.1. Priseljevanje

2.1.1. Definicija pomembnih pojmov

Migracija oz. selitev: gibanje oseb stran od njihovega običajnega prebivališča čez mednarodno mejo ali znotraj države (*International Organization for Migration, 2016*).

Emigracija oz. odselitev: dejanje selitve iz države državljanstva ali običajnega prebivališča v drugo državo (*International Organization for Migration, 2016*).

Imigracija oz. priselitev: dejanje selitve v državo, ki ni država njenega državljanstva ali običajnega prebivališča (*International Organization for Migration, 2016*).

Migracije delimo na legalne in ilegalne.

Legalna migracija: migracija, ki poteka v skladu z zakonodajo države izvora, tranzita in namembne države (*International Organization for Migration, 2016*).

Ilegalna migracija: gibanje oseb, ki poteka zunaj zakonov, predpisov ali mednarodnih sporazumov, ki urejajo vstop v državo izvora, tranzita ali namembno državo ali izstop iz nje (*International Organization for Migration, 2016*).

Asimilacija: (v antropologiji in sociologiji) proces, s katerim se posamezniki ali skupine različnih etničnih dediščin absorbirajo v prevladujočo kulturo družbe (*Pauls, E. Prine, 2024*).

Pojem »priseljenci« ni jasno definiran. Statistike včasih kot priseljence obravnavajo le priseljence prve generacije, včasih pa tudi druge in celo tretje. Priseljenci tudi niso ena sama skupina, manjšina oz. skupnost, saj nimajo enakega izvora, jezika kulture itd. in ne delujejo enotno. Pogosto so ene skupine priseljencev obravnavane slabše kot druge, prihaja pa tudi do diskriminacije med skupinami.

2.1.2. Vzroki za priseljevanje

Obstaja veliko različnih vzrokov za priseljevanje, vsi so zelo kompleksni, pogosto na migracije vpliva več dejavnikov hkrati. Dejavnike lahko razdelimo v kategorije: ekonomski, demografski, družbeni, kulturni, geografski, politični in okoljski (*Mertük, 2009*).

Ekonomski dejavniki so lahko boljša zaposlitev, višji zaslužek, boljši delovni pogoji, večja možnost zaposlitve ipd. (Mertük, 2009).

Demografski dejavniki se najpogosteje nanašajo na naravni prirastek – ljudje se selijo iz območij z višjim na območja z nižjim naravnim prirastkom (Mertük, 2009).

Družbeni dejavniki so pogosto diskriminacija posameznikov ali želja po življenju v drugačnem družbenem okolju (Mertük, 2009).

Kulturni dejavniki običajno vplivajo na lokacijo imigracije – ljudje se pogosteje selijo na območja s kulturo, podobno kulturi njihove rodne države (Mertük, 2009).

Geografski dejavniki so povezani z reliefom, podnebjem, prstjo, prometom in poselitvijo, ki vplivajo na način in kakovost življenja (Mertük, 2009).

Politični dejavniki se pojavijo zaradi nezadovoljstva z režimom, strahom pred preganjanjem in izgubo pravic ali vojne. Ljudje se priseljujejo na območja z boljšimi političnimi razmerami (Mertük, 2009).

Okoljski dejavniki so v zadnjih letih zaradi podnebnih sprememb vse pogosteje vzrok za migracije. Ljudje se selijo na območja z ugodnimi okoljskimi razmerami, ker jim okoljske razmere na rodnem območju ne omogočajo več preživetja (Mertük, 2009).

Zaradi pogostega prepletanja dejavnikov je težko določiti poglobitveni vzrok za migracije, ocenjuje pa se, da bo v prihodnosti glavni vzrok za migracije globalno segrevanje. Priseljavanje bo potekalo na območja, ki jih bodo vremenske spremembe najmanj prizadele (Mertük, 2009).

2.1.3. Posledice priseljavanja

Migracije imajo posledice tako na države emigracije kot države imigracije in posameznike, vendar so te različne.

2.1.3.1. Demografske posledice

Zaradi migracij prihaja do neravnovesij v spolni in starostni sestavi prebivalstva. V državah izseljevanja. V območjih odseljavanja se močno zmanjša delež moških med 15. in 40. letom starosti. Države, iz katerih se izseljuje moška delovna sila, so slabše razvite. S tem se zmanjšujejo tudi pogoji za povečanje rodnosti v teh državah. Na drugi

strani se v teh državah poveča delež starejših, ki se po upokojitvi vrnejo v matične države (Šepec, 2018).

Drugačne so posledice za države priseljevanja. Ko se v razvito državo priselijo ljudje iz manj razvitih držav, s tem dvigujejo rodnost razvite države, katere največji demografski problem predstavlja staranje prebivalstva. Za ureditev statusa v novi državi se mnogi migranti poslužujejo tudi dogovorjenih porok z domačini, saj s tem pridobijo državljanstvo ali vsaj legalizirajo svoj status v novi državi. Ko ta cilj dosežejo, se pogosto ločijo, to pa poveča število ločitev v državi priseljevanja. Migracije vplivajo tudi na etično sestavo prebivalstva v bolj razvitih državah, torej v državah priseljevanja (Šepec, 2018). Priseljevanje povzroča večjo kulturno diverziteto (Mertük, 2009).

2.1.3.2. *Ekonomске posledice*

Emigracijske države izgubijo mlado odraslo delovno silo, kar pomeni izguba ljudi s sposobnostmi in podjetniškimi talenti, ki lahko upočasnijo gospodarski razvoj. Izguba delovne sile lahko odvrta naložbe zasebnih organizacij, kar povečuje odvisnost od vladnih pobud. V državi se lahko zmanjša brezposelnost, migranti, ki se vrnejo domov, pa lahko prinesejo nova znanja, kar lahko pomaga oživiti gospodarstvo. Migranti, ki pošiljajo denar v izvorno državo, posledično investirajo v projekte, kot so nove stavbe ter nove storitve (Šepec, 2018). Z vrnitvijo v državo ali pošiljanjem denarja svojcem, pa lahko to zanjo pomeni tudi višji BDP in zmanjšanje revščine (Mertük, 2009).

V imigrantskih državah pa prihaja do prekomerne odvisnosti nekaterih vrst industrij v zvezi s priseljenskim delom. Veliko denarja, vključno s plačili pokojnin, se vrne v državo izvora, poveča pa se tudi pritisk na zdravstvene storitve in izobraževanje. Priseljenci se po navadi zavzemajo za manj zaželena delovna mesta, zato imigrantska država pridobi usposobljeno delovno silo po nižanih stroških, prav tako pa se stroški upokojitve prenesejo nazaj v izvorno državo. Zaradi staranja prebivalstva v razvitih državah bo priseljevanje postalo eden od pomembnih procesov, s katerim bodo lahko države reševale problem pomanjkanja delovne sile (Šepec, 2018).

2.1.3.3. *Socialne posledice*

Zaradi vračanja upokojenih delavcev se v državah izseljevanja lahko povečajo stroški za delovno aktivno prebivalstvo. Če ostanejo v državi izselitve, lahko med migranti druge generacije prihaja do izgube kulturne identitete. Če se migranti priselijo v

območja, kjer se oblikujejo ločena območja podobnih etičnih skupin, to lahko oteži asimilacijo (Šepec, 2018). Priseljevanje pa za državo povzroča večjo kulturno diverziteteto (Mertük, 2009).

2.1.3.4. Posledice za posameznike

Na priseljence imajo zelene (več denarja, boljše družbeno okolje, mir, ugodnejše podnebje ...), pogosto pa tudi neželene posledice (diskriminacija, predsodki ...) (Mertük, 2009).

Povečanja diskriminacije etničnih skupin in manjšin lahko vodi v nemire, poveča se nadzor nad priseljevanjem, povečajo pa se tudi zahteve za mednarodno pomoč (Šepec, 2018).

Prav neželene posledice na priseljence same bodo glavni fokus nadaljevanja moje raziskovalne naloge.

2.2. Predsodki

2.2.1. Definicija predsodkov

Predsodek lahko definiramo kot ugoden ali neugoden vnaprej oblikovan občutek ali mnenje, oblikovano brez znanja, razloga ali misli, ki preprečuje objektivno upoštevanje ideje, posameznika, skupine ali stvari (predmeta). Predsodki so lahko pozitivni ali negativni, vendar izraz običajno pomeni negativne občutke ali mnenja o posamezniku ali skupini. V nasprotju z diskriminacijo lahko obravnavamo kot teorijo neenakosti (vzrok) in diskriminacijo kot prakso (posledico), vendar predsodek posameznika ne diskriminira nujno (Bell, 2013a).

2.2.2. Vzroki za predsodke

Vzroki za nastanek predsodkov niso povsem jasni in se v literaturi razlikujejo.

Babšek (2009, str. 164) meni, da so predsodki spremenjenih ekonomskih razmer, političnih dejavnikov, socializacije ali frustracij, medtem ko *Rose (1951, str. 8–18)* pa navaja osebno korist, nepoznavanje članov drugih skupin, rasizem (gre za sklop

prepričan, da so razlike med skupinami posledica biologije) in nepoznavanje posledic predsodkov. *Abrams (2019, str. 54-56)* je kot vzroke za predsodke izpostavil kategorizacijo, socialno identiteto, vrednote in osebnost.

Vzroki predsodkov so sicer bolj predmet socialne psihologije kot sociologije, vendar je razumevanje nastanka predsodkov ključno pri razumevanju diskriminacije in razlik v obravnavi priseljencev ter reševanju problema.

2.2.3. Izražanje predsodkov

Predsodki se izražajo na različne načine, ki pa se stopnjujejo. Opravljanje je prva in tudi najpogostejša stopnja, izogibanje predstavlja drugo in tudi relativno pogosto stopnjo, s katero ustvarjamo socialno distanco do tistih, do katerih gojimo predsodke. Prvi dve stopnji sta odraz osebnih značilnosti, vse ostale stopnje izražanja predsodkov pa so družbeno organizirane. Tretja stopnja je diskriminacija, ki pa je že neposredno usmerjena proti tistim skupinam, ki jim onemogočamo enakopravnost, nasilje predstavlja četrto stopnjo, genocid pa predstavlja zadnjo in hkrati tudi najbolj ekstremno obliko izražanja predsodkov (*Kralj, 2022*).

2.2.4. Pogosti predsodki o priseljencih in z njimi povezani dejavniki

Ali in kakšne predsodke bo imel posameznik je odvisno od številnih dejavnikov. Čeprav vzrok za njihov nastanek ni natančno določen, obstajajo raziskave, ki kažejo, da imajo pripadniki iste skupine pogosto podoben odnos do predsodkov (*Esses, 2021*).

Pripadniki različnih ideologij, kot sta nacionalizem (prepričanje o večvrednosti svojega narod) in patriotizem (ponos in ljubezen do naroda), imajo pogosto negativno mnenje in odnos do priseljencev. Verjamejo, da je identiteta posameznika odvisna od navad v njegovi domovini in je nespremenljiva, torej da se posameznik ne more prilagoditi novemu okolju. Pogosto jih dojemajo kot grožnjo svojemu narodu in identiteti, vidijo jih kot konkurenco (*Esses, 2021*).

Tudi okolje lahko vpliva na predsodke. Ideološko ozračje, vključno s politično pripovedjo in poročanjem medijev o priseljevanju ter nacionalne politike in prakse v zvezi s priseljevanjem lahko vplivajo na predsodke do priseljencev. Nekateri strokovnjaki pravijo, da politične elite uporabljajo simbole, besede in celo zakone za

vplivanje na čustvene reakcije javnosti in pripisovanje krivde za socialne probleme priseljencem. Tako priseljence pogosto okrivijo za nacionalne probleme, velikokrat je to brezposelnost. Pomembno vlogo pri širjenju tovrstnih predsodkov imajo tudi mediji (Esses, 2021).

Osebnostne lastnosti so prav tako pomemben dejavnik. Usmerjenost k družbeni prevladi (naklonjenost medskupinskim hierarhijam in neenakosti) je podobno kot ideologije močno povezana z dojemanjem priseljencev kot konkurence, zato imajo ljudje, ki so usmerjeni k družbeni prevladi dosledno bolj negativni odnos do priseljencev. Osebe, nagnjene k desničarskemu avtoritarizmu (nagnjene so podrejenosti, agresiji in konvencionalnosti), priseljence dojemajo kot grožnjo varnosti (Esses, 2021).

Še en pomemben dejavnik je stik s priseljenci. Posamezniki, ki imajo pozitivne izkušnje s priseljenci in imajo med njimi tudi prijatelje, imajo boljši odnos do te skupine (Esses, 2021).

Veliko je odvisno tudi od vzgoje in čustev (Esses, 2021).

Predsodki sta delno odvisna tudi od priseljencev. Če se je skupina priselila iz manj poznane in zelo drugačne kulture ima večjo možnost, da bo žrtev predsodkov. Prav tako je od njihove kulture odvisna vrsta predsodkov (npr. muslimani bodo najpogosteje deležni predsodkov o terorizmu). Pomembno je tudi, do kolikšne mere se priseljenci družbi prilagodijo – če družba presodi da so nekonformni in skušajo vzpostaviti nove norme, bodo skoraj zagotovo tarča predsodkov. Na predsodke lahko vpliva tudi zgodovina družbe na območju priselitve (Esses, 2021).

Če pogledamo možnost konkurence in grožnje kot razlog za predsodke, jih lahko glede na področje razdelimo v kategorije (Esses, 2021).

- Gospodarsko področje: prepričanja, da priseljenci jemljejo delovna mesta in sredstva za socialno pomoč in so zato domačini na slabšem.
- Kulturno področje: prepričanja, da priseljenci lahko prevladajo nad nacionalno kulturo ter tako oslabijo kulturo družbe in spodkopavajo nacionalnih vrednot.
- Varnostno področje: prepričanja, da priseljenci ogrožajo varnost v državi s terorizmom, kriminalom in boleznimi.
- Demografsko področje: prepričanja, da so velike skupine priseljencev večja grožnja za skupnost kot njihovo postopno prihajanje. (Esses, 2021).

2.3. Diskriminacija

2.3.1. Definicija diskriminacije

Diskriminacijo splošno opišemo kot neenako obravnavanje posameznika ali skupine na podlagi njihovega statusa (npr. starosti, prepričanja, etnične pripadnosti, spola) z omejevanjem dostopa do socialnih virov (npr. Izobraževanje, stanovanje, delovna mesta, zakonske pravice, posojila ali politična moč) (*Bell, 2013b*).

Kot že povedano, so vzrok za diskriminacijo predsodki. Diskriminacija je tretja stopnja izražanja predsodkov.

2.3.2. Pogoste oblike diskriminacije proti priseljencem

Diskriminacija se dogaja na mnogih področjih in se izraža na različne načine in različne skupine prizadene z različno močjo. V tem poglavju se bom osredotočila na najpogostejše oblike diskriminacije proti priseljencem.

Številne študije so pokazale, da kraj rojstva, barva kože in vera močno vplivajo na možnost zaposlitve. V večini primerov delodajalci raje izbirajo zaposlene iz domače države ali priseljence s podobno kulturo, vero ipd.. Velikokrat imajo tudi manjši prihodek kot domačini na enakem položaju ali pa dobijo službo na nižjem položaju (*Esses, 2021*).

Raziskave so bile opravljene tudi na področju bivališč. Rezultati so pokazali, da os priseljenci pogosteje zavrtnjeni, ko želijo nakupiti/najeti bivališče, najemodajalci pa imajo zanje tudi med bivanjem ostrejše pogoje. Spet se pojavljajo razlike glede na lastnosti priseljencev (*Esses, 2021*).

Celo imigrantske politike so posebej diskriminatorne do določenih skupin. Številne države so razveljavile omejitve priseljevanja, ki izrecno temeljijo na rasi ali veri. Vendar pa lahko restriktivne politike priseljevanja še vedno ciljajo na določene nacionalne skupine, če očitno vplivajo na nekatere skupine na nesorazmeren način, s pogoji za vstop kot so jezikovni testi, spodnja meja prihodkov in področje izobrazbe (*Esses, 2021*).

2.3.3. Posledice diskriminacije

Diskriminacija ima na prizadete posameznike veliko različnih posledic, ki pa so odvisne od vrste diskriminacije, ki jo doživljajo (Esses, 2021).

Diskriminacija na področju zaposlovanja vodi do višje brezposelnosti in slabega ekonomskega stanja. Nezmožnost zaposlitve kljub ustrezni izobrazbi tudi spodkopava pomen restriktivnih politik glede področja izobrazbe. Slabša zaposlitev in manjši prihodek vplivajo tudi na možnosti otrok priseljencev (Esses, 2021) .

Diskriminacija na področju bivanja lahko povzroči oddaljenost od območij z dobrimi zaposlitvenimi in izobraževalnimi možnostmi, poveča pa se tudi delež brezdomcev.

Diskriminatorna imigrantska politika lahko pomeni zavračanje beguncev in onemogočanje boljšega življenja za številne tujce (Esses, 2021) .

Vse vrste diskriminacije močno vplivajo tudi na zaupanje, zadovoljstvo ter fizično in mentalno zdravje priseljencev (Esses, 2021).

2.4. Kriminaliteta priseljencev

V medijih prihaja do stigmatizacije priseljencev, pogosto pa se širijo tudi lažne novice o tematiki, kar povzroča predsodke in diskriminacijo. Nekaj novic in statistika bodo predstavljene v nadaljevanju.

2.4.1. Odnos medijev do priseljencev

V spletnih objavah RTV Slovenija, 24ur in Žurnal24 je bilo poleg komentarjev pod objavami raziskovano tudi, kako mediji obravnavajo priseljence v novicah o kriminalu. Raziskane so bile objave v segmentu Črna kronika na področju Slovenije v obdobju od 26. 6. 2024 do 26. 1. 2025. Preverjeno bo, v koliko objavah je omenjeno oz. poudarjeno, da je storilec imigrant.

2.4.1.1. RTV Slovenija

V obdobju je bilo objavljenih 9 člankov, v katerih je eksplicitno izpostavljeno, da so storilci tuji državljani, ki bivajo v Sloveniji. V vseh člankih so opisana nasilna kazniva

dejanja. V člankih je le redko izpostavljeno, da je storilec državljan Slovenije, navadno se to pove le, če je sosterilec tuj državljan, ki biva na območju. To se je zgodilo v treh člankih.

2.4.1.2. 24ur

V objavah zadnjih 6 mesecev je bilo najdenih 20 člankov, ki izpostavljajo državljanstvo storilcev. V večini gre za nasilna kazniva dejanja.

2.4.1.3. Žurnal24

Medij Žurnal24 ne omogoča vpogleda v arhiv člankov, starejših od 14 dni. Pregledani so tako lahko bili le članki od 20. do 26. januarja. V obdobju le 6 dni so bili najdeni 3 članki, ki so že v naslovu izpostavljali poreklo storilcev.

2.4.2. Lažne novice o kriminaliteti priseljencev

Večkrat se pojavijo tudi lažne novice o kriminaliteti priseljencev, ki se širijo po spletnih portalih z novicami in po družbenih omrežjih. Nekaj najbolj odmevnih bo predstavljeno v tem poglavju.

V Slovenskih novicah je bila 26. oktobra 2023 predstavljena lažna objava o domnevnem posilstvu v Parku Tivoli, ki naj bi ga zagrešili 4 migranti. Novica se je najhitreje širila na družbenem omrežju X, pri mediju pa so dokazali neresničnost novice (A. L., 2023, Priloga 11).

RTV Slovenija je 5. junija 2024 poročala o napadu migranta iz Maroka na otroka na mestnem avtobusu v Ljubljani. O dogodku je bila obveščena policija (G. K., B. R, 2024, Priloga 12). Kasneje se je izkazalo, da se napad ni zgodil, o čemer je omenjeni medij poročal 28. junija 2024 (M. Z, 2024, Priloga 13).

23. decembra 2024 je portal 24ur poročali o širjenju lažne novice na družbenih omrežjih. Podnevi naj bi v Slovenskih Konjicah prišlo do incidenta, v katerem so bile mladoletne deklice napadene s strani migrantov. Kasneje se je novica izkazala za laž in plod otroške domišljije (Mojca Hanžič, 2024, Priloga 14).

2.4.3. Statistika kriminalitete priseljencev

Najnovejša statistika kriminalitete je iz leta 2023 in kaže, da je bilo obravnavanih 27.320 storilcev, največ iz Slovenije (21.403), kar predstavlja 78% storilcev iz tretjih držav pa skupno 4.519. Osumljenih oseb iz držav EU je bilo 1.389 (Steiner, 2023c). Če to primerjamo s podatki iz let 2015 in 2016 (Tabela 1), opazimo, da delež storilcev, ki nimajo slovenskega državljanstva, narašča, a hkrati močno narašča tudi število vseh kaznivih dejanj.

Struktura	2015		2016		Porast/upad [v %]
	število oseb	delež [v %]	število oseb	delež [v %]	
Spol	2.262	100,0	2.403	100,0	6,2
moški	1.804	79,8	1.972	82,1	9,3
ženski	458	20,2	431	17,9	-5,9
Starost					
od 14 do 17 let	97	4,3	125	5,2	28,0
od 18 do 20 let	114	5,0	116	4,8	1,8
od 21 do 30 let	492	21,8	447	18,6	-9,1
od 31 do 40 let	602	26,6	666	27,7	10,6
od 41 do 50 let	473	20,9	476	19,8	0,6
od 51 let in več	484	21,4	573	23,8	18,4
Državljanstvo					
Slovenija	2.026	89,6	2.134	88,8	5,3
države EU	95	4,2	94	3,9	-1,1
druge države	141	6,2	175	7,3	24,1
Celotna kriminaliteta					
splošna	1.890	83,6	2.036	84,7	7,7
gospodarska	372	16,4	367	15,3	-1,3
Organizirana	8	0,4	25	1,0	...
Mladoletniška	116	5,1	148	6,2	27,6
Pravne osebe	167	100,0	146	100,0	-12,6

Tabela 1: Ovadene osebe 2015 in 2016 (Vir: Policija)

3. METODOLOGIJA

3.1. Analiza komentarjev pod objavami o priseljencih

Najpogostejši način izražanja predsodkov je obrekovanje. V dobi interneta se to ne pojavlja le v živo, pač pa tudi na spletnih portalih, velikokrat pod različnimi objavami o priseljencih. Takšne objave in komentarje najdemo tudi v medijih, večina jih namreč na svojih spletnih straneh omogoča komentiranje.

Raziskano bo, v kolikšni meri se predsodki pojavljajo v komentarjih pod novicami o imigrantih in kolikšen delež se jih ukvarja bolj z imigranti samimi kot pa s vsebino

objave. Izbranih je 10 objav o priseljencih iz različnih medijskih portalov – izbrani so bili RTV Slovenija, saj je javni medij, 24ur, že vrsto let najbolj bran spletni medij v Sloveniji (*“MOSS | Rezultati”*) ter Žurnal24, ki je prav tako redno med tremi najbolj branimi spletnimi mediji v Sloveniji (*“MOSS | Rezultati”*). Vse strani omogočajo komentiranje objav.

Objave bodo primerjane po komentarjih. Pri komentarjih bo poiskan delež komentarjev, v katerih so izraženi predsodki, pa tudi diskriminacija in nestrpnost, predstavljenih bo nekaj primerov. Rezultati bodo prikazani za vsako objavo posebej in kot povprečje.

3.2. Anketa o predsodkih med mladostniki

Predsodki so med sabo zelo različni, razlikuje pa se tudi njihova razširjenost. Pogosto so posledica nepoznavanja skupine. Povedano je bilo, da ljudje na podlagi predsodkov vzpostavijo slabši odnos do skupine in jo diskriminirajo ter da je v veliko razvitih državah prisotna vsesplošna sistemska diskriminacija. Z anketo bo raziskano, kateri predsodki so najbolj prisotni med mladostniki, kakšen odnos imajo do priseljencev in kakšne izkušnje imajo s priseljenci ter kakšno mnenje imajo o enakopravnih možnostih za priseljence v Sloveniji. Z rezultati želim izvedeti, kateri predsodki so najpogostejši, kakšen je odnos do priseljencev in kako pogosta je diskriminacija, če prejšnje izkušnje vplivajo na odnos in kakšno mnenje imajo o enakopravnih možnostih za priseljence v Sloveniji.

Anketa je bila sestavljena iz 3 vprašanj zaprtega tipa, drugo in tretje vprašanje sta imela podvprašanja. Pri prvem vprašanju je bilo možnih več odgovorov, pri drugih dveh pa samo en.

Pri vprašanju »S katerimi trditvami se strinjate ?« so bili navedeni pogosti predsodki, anketiranci pa so označili, s katerimi se strinjajo. S tem sem raziskovala, kateri predsodki so najpogostejši.

Pri vprašanju »V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami? (1)« so anketiranci na lestvici od 1 do 5 (1 – nikakor se ne strinjam, 5 – popolnoma se strinjam) ocenjevali, v kolikšni meri je verjetno, da bi v določeni situaciji imeli predsodke in diskriminirali proti priseljencem oz. ugotavljali, kakšen je njihov splošen odnos do priseljevanja ter do

predsodkov in diskriminacije kot takih. Večji kot je delež anketiranih, ki se strinjajo, bolj negativen je odnos do določene situacije oz. teme, saj so trditve negativne.

Pri vprašanju »V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami? (2)« so anketiranci podajali svoje mnenje o enakopravnosti priseljencev domačinom na lestvici od 1 do 5 (1 – nikakor se ne strinjam, 5 – popolnoma se strinjam). Večji kot je delež anketiranih, ki se strinjajo, bolj pozitivno je mnenje o enakopravnosti priseljencev na nekem področju, saj so trditve pozitivne (razen za trditev, da imajo domačini do priseljencev negativen odnos).

Anketo je rešilo 144 mladostnikov, od tega 63% (91) žensk in 35% (50) moških, 3% (3) udeležencev pa so se opredelili pod »Drugo«. , torej kot oseba z nebinarno spolno identiteto.

4. REZULTATI

4.1. Analiza komentarjev

Analizirani so bili komentarji pod 9 objavami z različnimi tematikami, ki vključujejo priseljence in eno, v kateri ni izraženo poreklo osebe, vendar so v komentarjih jasno razvidni predsodki, ki se večinoma ne navezujejo na tematiko objave.

4.1.1. 1. objava

Prvi objava nosi naslov »*Policija po neprijavljenem shodu v Ljubljani išče šest ljudi*« in je bil objavljen na spletni strani RTV Slovenija s strani *M. R.* 3. 12. 2024 (*M. R., 2024, Priloga 1*).

Objava govori o neprijavljenem shodu v Ljubljani ob albanskem dnevu neodvisnosti, ki se je zgodil 28. novembra, in incidentih, ki so se tam zgodili.

V komentarjih je bolj kot obsojanje kaznivih dejanj kot takih zaznati zgražanje nad dejstvom, da so udeleženi priseljenci.

Pod objavo je 45 komentarjev, od tega jih 9 jasno izraža nestrpnost, predsodke ali podpira diskriminacijo. To je enako petini oz. 20% vseh komentarjev.

Primeri:

- »Tradicije lahko tujci proslavljajo doma..«

- »Če si tujec, ekonomski migrant.....ne pomeni, da moraš vsiljevati domačinom svojo kulturo, nacionalnost. In to bi vsa tuja kulturna društva.....morala poučevati svoje državljane. Zato imamo matično državo.....spoštuj državo v kateri prebivaš.«
- »Albanska mafija je izjemno močna in razvejana. Dajmo se ne slepiti, da se pri nas to ne dogaja...le zakaj misliš, da jih je politika tako radostno vabila k nam? Iz kje pride ves bel prah za elito? Nekaj iz banan, ostalo pa...in praktično nikogar nikdar ne pošljejo v zapor. Ker je vse "podmazano" z €...vključno s policijo.«

Prvi komentar izraža predvsem nestrpnost do praznovanja tradicije, v drugem je razvidno, da avtorja skrbi vsiljevanje tuje kulture in pomankanje asimilacije, v tretjem pa avtor izraža predsodek, da so priseljenci kriminalci – natančneje, da so albanski imigranti (udeleženci opisanega dogodka) mafijci; pravi celo, da so zaščiteni s strani podkupljene slovenske politike in policije.

4.1.2. 2. objava

Naslov te objave je »*Učenci priseljenci vstopijo v drugačen šolski sistem, med neznane vrstnike in nov jezik*«, objavljen je bil s strani Larise Daugul in Ane Svenšek na spletni strani RTV Slovenija 15. 1. 2024 (*Svenšek, 2024, Priloga 2*).

V objavi so opisane težave, s katerimi se spopadajo otroci priseljenci v slovenskih osnovnih in načini, na katere jim šole poskušajo pomagati, hkrati pa opozarja na problematiko in pomembnost vključevanja vseh učencev v šolski sistem.

V komentarjih je zaznati negativen odnos do priseljencev na splošno, najbolj opazen je predsodek, da se tujci ne morejo ali ne želijo asimilirati, pogosto pa vidimo tudi predsodek, da tujci škodujejo izobraževanju in ekonomskemu stanju domačinov.

Pod objavo je 86 komentarjev, od tega jih 30 izrazito izraža predsodke, nestrpnost ali željo po diskriminaciji. To predstavlja 35% vseh komentarjev.

Primeri:

- »Kaj pa vsi drugi učenci?? ... Rezultat je ta, da zdaj ne sledijo oziroma se ne morejo kvalitetno ukvarjat ne z enimi, ne drugimi..Naj dajo priseljence v en razred in delajo posebej, ostali pa naj delajo normalno po programu. ne more

se zdaj cel razred prilagajat parim posameznikom itd.-Ki jih praviloma šola niti ne zanima. So pa prvi pri neumnostih zraven, to je pa res..«

- »Otroci sploh niso problem, starši so tisti, ki se nočejo prilagoditi!«
- »Tole je srž problema. Kosovarji pridejo v Slo za eno leto, drugo leto se jim pridruži še družina, nato dobijo delovno vizo in grejo naprej na zahod. Zakaj bi delali potem sploh neko šolo pri nas, itak se bodo morali učiti nemščino od začetka. In od teh nima Slovenija na koncu nič, ne oni od Slovenije (razen sociale).«
- »Dokler gredo naprej na zahod, smo lahko še srečni, problem bo, ko bodo množično ostajali tu.« (Ta komentar je odgovor na prejšnjega.)

Prvi komentator je prepričan, da se zaradi priseljencev zmanjšuje kvaliteta pouka za slovenske učence in da bi se morali izobraževati ločeno, hkrati pa izrazi tudi predsodka, da jih šola ne zanima ter da pogosto sodelujejo pri t.i. »neumnostih«. Drugi je mnenja, da so starši krivi za slabo asimilacijo otrok. Tretji izpostavlja predsodek, da so imigranti le v finančno breme državi in državljanom, četrti pa meni, da so imigranti bolj problematični, če se naselijo v državi.

4.1.3. 3. objava

Objava nosi naslov »V Sežani odprli 19 vagonov, da so našli, kar so iskali«, ob je bil na spletni strani medija Žurnal24 s strani A. L. 17. 4. 2017 (A. L & A. L, 2017, Priloga 3).

Objava govori o prevažanju nelegalnih migrantov v tovornem vagonu, ki so ga prestregli policisti.

Komentarjev je malo, je pa v njih opaziti izrazito mero negativnosti proti omenjenim v objavi.

Od 4 komentarjev sta bila izrazito negativna 2, kar predstavlja 50%.

Primeri:

- »In zdaj bodo ostali pri nas.«
- »zaplinit«

V prvem komentarju je izraženo nestrinjanje z imigrantsko politiko, v drugem primeru pa avtor komentarja celo predlaga usmrnitev za udeležene.

4.1.4. 4. objava

Ime objave je »*Migrant dva zabodel, izgnati ga ne moremo*«, na spletnem portalu Žurnal24 ga je 15. 5. 2024 objavil Domen Mal (*Mal, 15. maj 2024, Priloga 4*).

Objava govori o priseljencu, ki je bil obsojen dveh fizičnih napadov, a ga država ne more izgnati zaradi statusa mednarodnega begunca.

Čeprav objava govori o dejanjih enega posameznika, v komentarjih negativne lastnosti komentatorji pripisujejo priseljencem na splošno.

Pod objavo je 29 komentarjev, od tega jih 8 posploši težavo nasilja na vse imigrante. To predstavlja 28% odstotkov vseh komentarjev.

Primeri:

- »Ja kar ujč kajte jih, bodo kmalu klali vas«
- »Vsak zakon, vsaka ustava se da spremeniti, če je volja, če je pa ni, bomo imeli vedno več teh klavcev.«

V obeh komentarjih je opaziti predsodek, da je takih priseljencev veliko in da jih bo vedno več in nestrinjanje s priseljensko politiko.

4.1.5. 5. objava

Objava z naslovom »*Pri Sežani ugrabili štiri Indijke, jih zaprli v podrtijo in jim grozili*« je objavil V. L. 7. 1. 2025 na spletnem portalu Žurnal24 (*V. L., 2025, Priloga 5*).

Objava se osredotoča na primer 4 indijskih begunk, ki so jih ugrabili na območju Sežane in za njihovo izpustitev zahtevali odkupnino, omenja pa tudi druge podobne primere v okolici.

V komentarjih je moč zaznati negativen odnos do žrtev, obtožujejo jih laganja in se ne strinjajo z njihovim statusom begunk, na splošno pa izpostavljajo negativne posledice priseljevanja.

Komentarjev je 11, od tega se jih 5 ukvarja s priseljenci na splošno, kar predstavlja 46% vseh komentarjev.

Primeri:

- »Te ženske so prestopile mejo ilegalno, torej so kriminalke, in jih je treba poslat nazaj, in to takoj s prvim avionom, bo cenej, kot če jih tle živimo par let na naše stroške«
- »Prideš v Trbiž oz. katerokoli naselje okrog Trsta - same ninde s tropom podivjanih frocov. Niti enega Italijana/Italijanke. Sramota! Pridejo v Evropo in mislijo, da lahko furajo isto kot v Indiji, Pakistanu ipd. Pa še to: begunke iz Indije? Sem m zgrešila kakšno novico?«
- »Kulturna obogatitev, kaže svoje namene. Bravo EU!!!! Eden izmed nekaj razlogov za povečanje vlog za orožni list. ...«

Prvi komentar se najprej fokusira na osrednjo temo objave in pokaže pomanjkanje empatije do žrtev, nato pa še izrazi predsodek, da priseljenci škodijo ekonomskemu stanju domačinov. Avtorica drugega komentarja se na splošno zgraža nad vsemi priseljenci v okolici dogodka in predpostavlja, da kultura priseljencev nadvlada nad kulturo domačinov ter da so ti v manjšem številu; nato se posveti še dejstvu, da so ženske v objavi označene za begunke, saj meni, da si statusa ne zaslužijo. Avtor tretjega komentarja je mnenja, da kulturna diverziteteta slabo vpliva na prebivalce in celo poziva k nasilju.

4.1.6. 6. objava

Naslov objave je »*Policija v Loškem potoku prijela 94 nezakonitih migrantov*«, 16. 10. 2024 ga je na portalu 24ur objavil M. S. (M.S, 2024, Priloga 6).

V objavi piše, da je policija na območju prijela 94 nezakonitih migrantov, izpostavljeno je bilo, da so osebe ranljive in iz razlinih držav ter da vzrok migracije še ni jasen, torej ni znano, če so osebe begunci..

V komentarjih je izraženo močno nezadovoljstvo z delom policije in begunsko politiko oz. možnostjo podelitve azila osebam, ki izpolnjujejo kriterije, zopet pa se pojavljajo tudi komentarji, da priseljenci slabšajo ekonomsko stanje domačinov.

Komentarjev je 88, od tega jih je 40 sovražno nastrojenih neposredno proti migrantom na splošno. To predstavlja 46% vseh komentarjev.

Primeri:

- »Tako j ukinit azil, tako kot so to naredili Poljaki. Povsod se krepijo kontrole, samo pri nas vse svobodno šeta, kdo bo vse to futral, nam pa nabijat davke do onemoglosti?!«
- »Otroci in ženske, ki prihajajo v EU, to je zloraba za usmiljenje. Ko pridejo na cilj v EU, njihovi moški napadajo z noži, posiljujejo in povzročajo nevarnost za naše mirno bivanje v naši državi. ...«
- »Potrebno je zavarovati meje in slediti načelu 100% remigracije.«
- »to niso migrantje ampak vojska, ampak to vojno bodo izgubili«
- »So pa kar pogumni, da se upajo tam okol šetat. Zgleda ne vejo, da imamo medote v SLO.«

Prvi komentar podpira ukinitev azila za vse in izpostavlja predsodek, da imigranti škodujejo finančnemu stanju domačinov, natančneje z dvigovanjem davkov. Drugi komentar se osredotoča na predsodek, da so priseljenci kriminalci in celo trdi, da to poskušajo zakriti s tem, da najprej migrirajo ranljivejše osebe. Tretji komentar prav tako ne podpira begunske politike. Četrty komentator verjame, da želijo migranti napasti države v katere se selijo in bi se morali proti njim boriti. Peti komentar poziva k nasilju nad imigranti.

4.1.7. 7. objava

Objava nosi naslov »Največ delavcev s Kosova v Kranju, iz Indije v Ljubljani, iz Nepala in s Filipinov v Šmarju pri Jelšah«, objavila ga je Neža Steiner 11. 7. 2023 na spletnem portalu 24ur (Steiner, 2023a, Priloga 7).

Objava govori o povečanju izdanih dovoljenj za prebivanje in delo tujcem iz različnih držav. Hkrati razbija predsodke o višini socialne pomoči, delovnih mestih priseljencev

in slabi asimilaciji. Izpostavlja tudi diskriminacijo na področju zaposlovanja in stanovanj ter opisuje izkušnje priseljencev.

Kljub statistikam in izjavam v objavi so komentarji polni trditev, da prispevek laže, da gre tujcem bolje, da izkoriščajo zakone in socialno, da se ne morejo asimilirati in da izpodrivajo domačo kulturo.

Pod objavo je 352 komentarjev, od tega 184, ki kažejo predsodke o ekonomskem stanju priseljencev in domačinov, prevladi nad domačim narodom, kriminalu in velikostjo družin priseljencev ipd. To je enako 52% vseh komentarjev.

Primeri:

- »Kr vlecte jih k nam. Place dvignit, pa ne bo potrebe po teh teroristih pa posiljevalcih. Sm raje slovenijo unicit.«
- »Pa se nekaj, dajte mediji pogledat korelacijo med naodnostjo in zlocini/prekrski. K sebi sprejemamo delavce, ok, ampak tudi storilce kaznivih dejanj. Ki jih potem se kar obdrzimo pri nas, caprav krsijo nase gostoljubje. Halo????«
- »mi Slovenci smo že kar nekaj časa manjšina v lastni državi«
- »eden dela za minimalca ostalih pet šest ali več družinskih članov pa na socialki konec meseca imajo precej več denarja kot Slovenska družina kjer delata oba zakonca«
- »o ni nič drugega kot breme za državo in družbo... asimilirat se pa itak nočejo....«
- »A bo drzava enkrat zacela poslusat ljudi??? Mi si vseh teh prislekov ne zelimo in pika. Ne nas posiljevat s tem! Alu pa spokajte...«
- »Kup laži. Dejstvo je da nam odzirajo socialo, stanovanja, zbijajo plače, uničujejo kulturo ter varnost . Pa še kej«
- »Tujci delajo? Dela le mož, žena z 10 otroki pa doma na račun nas, ki hodimo v službo!«

Prvi in drugi komentar izpostavljata predsodek, da so priseljenci s sabo prinesejo veliko kriminala. Tretji komentar se osredotoča na prepričanje, da priseljenci spodkopavajo samostojnost naroda in njegove kulture. Četrti komentator je prepričan, da priseljenci zaradi socialne pomoči zaslužijo preveč in da so na boljšem kot domačini. Peti

komentar pravi, da so priseljenci le breme in da se ne želijo asimilirati. Šesti komentar neposredno izraža nestrpnost do priseljencev. Sedmi avtor je mnenja, da objava laže, nato pa izrazi tako ekonomske kot kulturne in varnostne predsodke. Osmi komentar zopet izpostavlja, da priseljenci izkoriščajo državo, saj da jih večina ne dela, in postavi predsodek o številčnosti družine.

4.1.8. 8. objava

Objava za naslovom »*Begunci: eni dobrodošli, drugi manj. Zakaj?*« je objavila *Neža Steiner* 12. 7. 2023 na spletni strani 24ur (*Steiner, 2023b, Priloga 8*).

Objava govori o razlikah pri obravnavi med ukrajinskimi begunci in begunci iz drugih držav, predstavi pa tudi oblike pomoči, ki jih osebe z mednarodno zaščito lahko prejmejo. Izpostavi tudi dejstvo, da je Slovenija pogosto le tranzitna država.

Komentarji so zelo raznoliki. Zaradi naslova so nekateri primerjali ukrajinske priseljence z ostalimi, drugi so izpostavljali ekonomske, kulturne in varnostne predsodke, opazila pa sem tudi komentarje, ki v celoti nasprotujejo priseljevanju.

Od 402 komentarjev jih 235 diskriminira proti priseljencem na splošno ali proti določeni skupini priseljencev, vmes pa so tudi komentarji o nelagodju in celo povečevanje skrajne desnice. Delež teh komentarjev je 59%.

Primeri:

- »Zelo nefer. Beguncam, migrantam dajmo dajmo, so revcki. Kaj pa nasi drzavljeni? Nekateri ne zmorejo preziveti po vseh delih leta s svojo penzijo. Nekateri ne zmorejo preziveti s svojim placam. Vazno da se lepe delamo pri beguncih. Dajte prvo za svoje drzavljane poskrbeti da bodo preziveli normalno iz meseca v mesec, ne da zivotarijo in so lacni«
- » ... Mogoče pa zato, ker se so eni begunci miselno in kulturološko zelo sorodni nam in se brez težav integrirajo, naučijo jezika in si najdejo delo, po drugi strani pa ne vsiljujejo svoje vere, običajev in navad na večinsko prebivalstvo, medtem, ko po drugi strani imamo ljudi, ki pridejo v Evropo, se nočjo integrirat, nas posiljujejo s svojo vero in običaji in kar je še najhujše močno prispevajo k povišanju stopnje kriminala.. ...«

- »Zakaj? Ker eni kljub vojni prihajajo legalno, na mejnih prehodih z dokumenti. Drugi ilegalno, mimo prehodov in edini dokument je trditev, da so mladoletni. Zato. Če smo Slovenci, ki živimo ob meji plačali kazen ko smo šli čez mejo mimo prehoda, naj to velja za vse. Ne pa da se jim za nagrado da še prenočišče in hrano.«
- »Tile ilegalci lažejo kot pes teče, samo da bi pridobili usmiljenje in dosegli svoje cilje, zakaj ni prišel z dokumenti, preko konzulata, ne ker bi bilo treba delati, tako pa na račun azilanta izkorišča nas davkoplačevalce, vse nazaj, pa bo mir.
- »Ni tu neke raketne fizike, kdor pride v državo legalno (recimo Ukrajinke in njihovi otroci), ker beži pred vojno je seveda razumno da se jih sprejme, čeprav je treba biti tudi tu previden pri številu, da na koncu ne trpi socialna skrb za lastne državljane. Kdor pa pride v državo ilegalno, je pa samo stop, obrat 180 in takojšnja deportacija. Brez kakšnega postopka in ne vem še česa, ker je to samo dodaten nepotreben strošek.«
- »begunec z Lexusom, dajte farbatje druge«
- »V mojo hišo (državo) sprejemem tistega, ki ustreza meni in se je pripravljen prilagoditi mojim pravilom.«
- »Država lahko v mojem imenu najema kredite, uvaža migrante, jih hrani z našim denarjem... Država smo ljudje! In mi smo proti migrantov!«
- »Noben begunec ne sprejema naše kulture nekateri so še celo proti njej tako da vse besede odveč«
- »Nobeni niso dobrodošli!«
- »Dodat še je potrebno, ne mešat naših "imigrantov" iz evrope, kjerkoli že. Problem so muslimanski afriški/arabski imigranti ki pridejo sem da bodo zavračali našo kulturo in vsiljevali svojo, ob tem pa ustvarjali paralelno kriminalno družbo. ...«
- »Zakaj se sprenevedate. kdo si želi imeti za soseda žensko zavito v cunje, kdo si želi za soseda temnega človeka...vsak si želi za soseda kulturno čim bolj podobnega nam .tak da se ne sprenevedajte!!!!«
- »časi kot so manjka zelo malo da se spet dvigne kak stric k so ga zavrnil kot slikarja..... verjetno bi imel lep % podpore v Evropi«

Prvi komentar se osredotoči na ekonomski predsodek, da priseljenci ogrožajo finančno stanje domačinov oziroma da jih država obravnava celo bolje. Drugi komentar

diskriminira le določeno skupino priseljence, izraža prepričanje, da lažje sprejemamo priseljence, ki so bolj podobni nam. Tretji komentar se pritožuje čez obravnavo priseljencev v primerjavi z domačini in azilno politiko. Četrty komentator je nezadovoljen s sprejemanjem nezakonitih migrantov, tudi če so begunci, prav tako pa spet izpostavi predsodek, da priseljenci finančno škodujejo domačinom. Peti komentar postavi podobno trditev, vendar izgleda, da ne ve, da veliko beguncev (torej ljudi, ki bežijo pred vojno) pride ilegalno. Šesti komentar kaže prepričanje, da bogatejši begunci ne potrebujejo pomoči oziroma jih ne vidi kot beguncev. Sedmi komentar zopet vzpostavlja neko razliko med različnimi skupinami priseljencev. Osmi komentar spet prikaže ekonomske predsodke in nato še nestrpnost proti imigrantom. V devetem komentarju je prikazan kulturni predsodek, torej da priseljenci uvajajo svojo kulturo in s tem izpodrivajo kulturo domačinov. Deseti komentar je neposredno usmerjen proti priseljevanju samemu. Avtor enajstega komentarja razlikuje med skupinami priseljencev, saj da se eni bolje in hitreje asimilirajo od drugih ter napiše, da so nekatere skupine nagnjene h kriminalu. Dvanajsti komentar izraža nestrpnost in željo po izogibanju priseljencem, katerih značilnosti in kultura se bolj razlikuje od naše. Trinajsti komentar z referenco na Adolfa Hitlerja podpira ponovni vzpon nacizma v Evropi.

4.1.9. 9. objava

Na portalu 24ur je nastala tudi objava z naslovom »*Kršenje pravic delavcev migrantov, ki sanjajo le o plači, se stopnjuje*« 18. 12. 2012, njegova vsebina je povzeta po STA (STA, 2012, Priloga 9).

Objava se osredotoča na število priseljencev in izkoriščanje delavcev migrantov v Sloveniji.

V komentarjih je opaziti predvsem ekonomske, kulturne in varnostne predsodke, pa tudi pritoževanje čez domnevno nevhvaležnost imigrantov. Sicer se najdejo tudi veliko komentarjev, ki so proti priseljencem strpni in ne spodbujajo nacionalizma.

Od 376 komentarjev jih je 144 uperjenih neposredno proti priseljencem in izražajo številne predsodke. To predstavlja 38% vseh komentarjev.

Primeri:

- »... čeprav drži, da bi nas veliko število priseljencev iz nerazivtega sveta (to bni te mroalo skrbeti, pri nas imamo Iranca ki jie oftamolog,ko bi le videl kako obvlada slovenščino!) Tako da je največji problem MNOŽIČNO priseljvanje ljudi, ki ne obvladajo VSAJ angleščine (ker večina Slovencev oblada, bi to bil dober začetek), nima izobrazbe, kvalifikacij, delovnih navad, še zdravi niso (HIV pozitivni) itn Taki me motijo, ker Slovenija ni rdeči križ!«
- »SLOVENECE... ogrožena vrsta...krneki država čist v ..... pa še vedno več je priseljencev ki potem visijo vsi na CSD in samo lepo cuzajo državo...«
- »Poslute priseljenci sploh niso problem, ce je v drzavi dovolj delovnih mest za avtohtono prebivalstvo, in obstaja presezek delovnih mest, ne pa da se nacrtno izvaja oziroma dopusca sistemska migracija. ko pride do tega, zmanjka sihtov, zbija se cena dela, delodajlci pricnejo izkoriscati tako migrirano kot domaco delovno silo, potem je treba poskrbeti za socialo, solanje, zdravstvo, stanovanje za te ljudi, ce slucajno ne dobijo sluzbe, in to vse kosta in obremenjuje gospodarstvo drzave, ki ne more poskrbeti za lastne drzavljane kaj sele za migrante. nato se pojavijo razna gibanja ki preferirajo da se migrantom omogci to in ono, hkrati pa pozabljajo da se lastni drzavljani niso upraviceni do teh ugodnosti. (cene stanovanja, niso bile za vse enake itd...). in ce priseljenci sprejmejo poleg pravic tudi dolznosti. (znanje jezika, poznavanje kulture, ter se medsebojno spostujemo, ni nobenega problema. sam za tiste ki pa tega ne zelijo, in izkoriscajo sistem, ali pa so kriminalci jih pa ne rabimo, in bi jim drzava morala odvzeti papirje ki so jih pridobili in izgnati iz drzave, katero samo molzejo.«
- »dons si takoj rasist ce imnas samo malo ponosa«
- »Fino, to je možno samo pri nas. In še to ni tak problem, če neb mel priseljenci samo pravice mi pa same dolžnosti!«

Prvi komentar izraža predsodka, da so priseljenci neizobraženi in prinašajo bolezni. Drugi komentator je prepričan, da priseljenci ogrožajo narodno kulturo. V tretjem komentarju so izpostavljeni predsodki, da priseljenci odvzemajo delovna mesta domačinom, da se ne želijo asimilirati in da izkoriščajo pomoč. V četrtem komentarju je opazno nepoznavanje pojma ponos. Peti komentator meni, da je stanje v Sloveniji slabše kot drugod in da so domačini na slabšem kot priseljenci.

4.1.10. 10. objava

Objava z naslovom »Zaposlenemu v trgovini grozil z ostrim predmetom in peš pobegnil« je bil objavljen 29. 12. 2024 na strani 24ur in je povzet po STA (STA, 2024, Priloga 10).

Objava opisuje oborožen rop trgovine v Ljubljani in navaja podobne dogodke v okolici v istem časovnem obdobju.

Čeprav je identiteta storilca neznana, je veliko komentatorjev presodilo, da gre za priseljenca.

Od 38 komentarjev jih je 10 usmerjenih proti priseljencem, kar je enako 26% komentarjev.

Primeri:

- »Zaradi vseh priseljencev po boljših skcialnah je Ljubljana postala Texas. Le kaj ste storili naši nekoč mirni deželi.«
- »Balkanalizacija«
- »... Slovenec zagotovo ni bil ker slovenecem je uporaba noza tuja.«

Prvi komentar izraža predsodek, da se je število zločinov povečalo zaradi priseljencev. Drugi komentator je prepričan, da so storilci priseljenci iz Balkana, tretji pa spet trdi, da storilec ni Slovenec.

4.1.11. Povzetek komentarjev

Ne glede na to, če objava govori o kriminalu, nezakonitih prestopih, težave pri šolanju ali zlorabi priseljencev, so komentarji polni predsodkov in nestrpnosti, včasih tudi pozivom k nasilju. Komentarji se redkokdaj nanašajo na dejansko tematiko objave.

Pod vsemi članki skupaj je 1431 komentarjev, od tega 667 s predsodki, nestrpnostjo, nasiljem itd., kar predstavlja 47% komentarjev. To pomeni, da je v povprečju je pod izbranim objavo 143 komentarjev, od tega povprečno 67 negativnih. Povprečen delež teh komentarjev znaša 40%.

4.2. Rezultati ankete

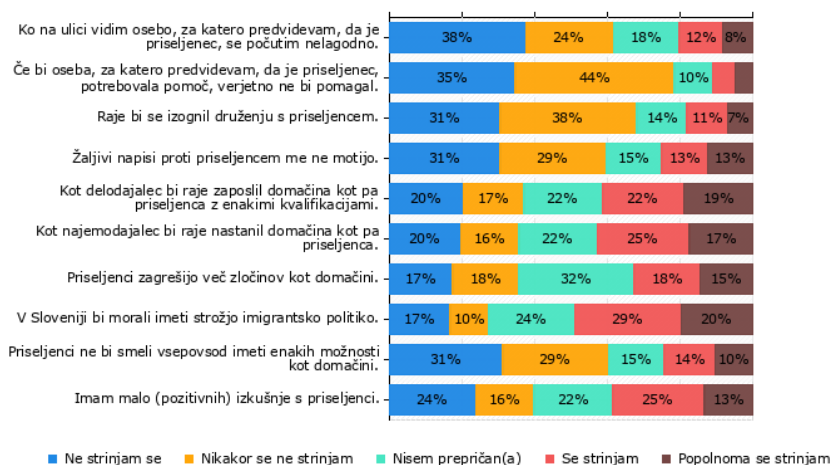
4.2.1. Predsodki in njihova pogostost

Graf 1: Predsodki med anketiranci (lasten vir)

Najpogostejši predsodek, s katerim se strinja 71% (99) vprašanih, je, da so večje količine priseljencev naenkrat nevarnejše kot postopno priseljevanje. Z vsemi ostalimi se strinja manj kot polovica vprašanih. Najmanj razširjen predsodek, s katerim se strinja le 19% (27) vprašanih, je, da priseljenci domačinom jemljejo delovna mesta.

4.2.2. Odnos do priseljencev in diskriminacija

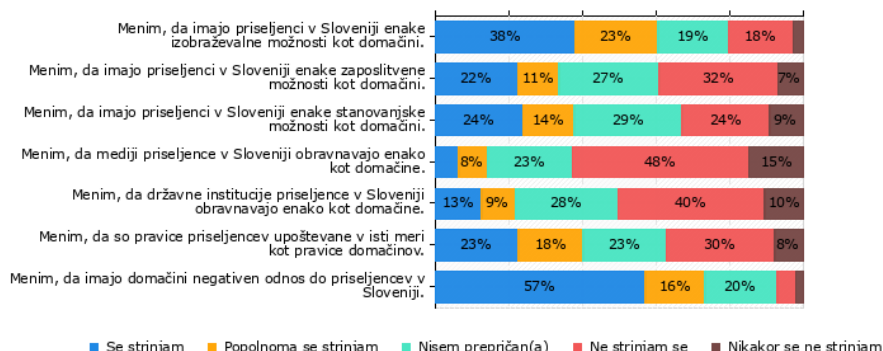
Graf 2: Odnos do priseljencev (lasten vir)

Iz grafa je razvidno, da imajo vprašani najbolj negativen odnos do politike priseljevanja (49% (73) vprašanih), najmanj negativen odnos pa do pomoči priseljencem (79% (113) vprašanih). Razvidno je, da bi največ anketirancev diskriminiralo proti priseljencem na področju zaposlovanja in pridobitve bivališča (41% (59) in 42% (61) vprašanih), v veliki

meri imajo tudi malo pozitivnih izkušenj s priseljenci (38% (55) vprašanih), čeprav je delež udeležencev, ki imajo veliko izkušenj s priseljenci, nekoliko večji (40% (57) vprašanih). Manj vprašanih meni, da so priseljenci bolj nagnjeni h kriminaliteti (33% (47) vprašanih) in da ne bi smeli vedno imeti enakih možnosti (24% (35) vprašanih). Nimajo posebno slabega odnosa do nasilja proti priseljencem z raznimi napisi (26% (36) vprašanih). V manjši meri jim priseljenci povzročajo nelagodje in željo po izogibanju (20% (29) in 18% (26) vprašanih). Povprečen odstotek strinjanja znaša 30,2% (pribl. 44) vprašanih.

Vprašani bi torej radi spremenili imigrantsko politiko, najverjetneje pa bi diskriminirali na področjih zaposlovanja in pridobitve bivališča.

4.2.3. Mnenje o položaju priseljencev v Sloveniji

Graf 3: Mnenje o položaju priseljencev v Sloveniji (lasten vir)

Iz grafa je razvidno, da se največ anketirancev strinja s trditvijo, da imajo domačini negativen odnos do priseljencev (73% (104) vprašanih), najmanj pa s trditvijo, da mediji priseljence obravnavajo enako kot domačine (63% (89) vprašanih). Veliko anketirancev se ne strinja tudi s trditvijo, da državne institucije priseljence obravnavajo enako kot domačine (50% (73) vprašanih). Nekoliko manj se jih ne strinja, da imajo imigranti enake zaposlitvene možnosti (39% (57) vprašanih). Večina anketirancev se strinja, da imajo priseljenci enake izobraževalne možnosti (61% (86) vprašanih). Več anketirancev se tudi strinja, da so njihove pravice upošteevane v enaki meri kot pravice domačinov (41% (57) vprašanih) in da imajo enake stanovanjske možnosti (38% (54) vprašanih).

Vprašani torej menijo, da so priseljence najslabše obravnavani s strani domačinov, medijev in institucij ter da so najbolj diskriminirani na področju zaposlovanja.

5. DISKUSIJA

5.1. Hipoteza 1: Pod objavami o priseljencih prevladujejo komentarji z nestrpnostjo, predsodki ali diskriminacijo.

Hipoteza ni bila v celoti potrjena. Pod vsako objavo je bilo veliko komentarjev s predsodki iz vseh področij, nasprotovanjem migracijam in pozivi k nasilju. Nikoli jih ni bilo manj kot 20%, vendar delež nikoli ni presegel 60%, kar je precej velik razkorak. Povprečni delež teh komentarjev je tako slaba polovica oz. 47%. Čeprav je to velik delež, še vedno ne pomeni prevlade nad komentarji, ki se osredotočajo na tematiko in zagovarjajo priseljence.

Izsledki se povezujejo z ugotovitvami *Motla (2010)*, ki je raziskoval sovražni govor v komentarjih slovenskih spletnih medijev. »V slovenskih spletnih medijih se podobno kot v tujini sovražni govor in druge oblike nezaželenih vsebin v komentarjih uporabnikov pojavljajo v relativno velikem obsegu. Trenutno so zaradi tega najbolj oškodovani predstavniki številnih marginalnih skupin, ki se pogosto znajdejo na udaru nekaterih uporabnikov spletnih medijev,« pravi Motl. Odkril je da se v večjih medijih, tudi v 24ur, RTV Slovenija in Žurnal24, katerih članki so vključeni v to nalogo, sovražni in žaljivi govor pojavlja vsak dan.

5.2. Hipoteza 2: Anketiranci imajo do priseljencev v večini slab odnos.

Hipoteza je bila ovržena. Anketiranci se z nobeno trditvijo, ki bi izražala slab odnos, predsodke, diskriminacijo in nestrpnost do priseljencev, niso strinjali v več kot 49% deležu, povprečen delež strinjanja pa je bil le 30,2%.

Najbolj jih je zmotila priseljenska politika, kar sovпада tudi z mnenjem avtorjev komentarjev pod članki. Drugi trditvi z velikim deležem strinjanja sta bili, da bi delo oz. stanovanje raje podelili domačinu, kot pa priseljencu. To sovпада z rezultati javnomnenjske raziskave Zagovornika načela enakosti. Eno izmed vprašanj v raziskavi je anketirance spraševalo po področju življenja, kjer je diskriminacija najbolj razširjena. Najbolj razširjen odgovor je bil delo in zaposlovanje, najem nepremičnine pa je bil tretji najpogostejši odgovor. (*Lobnik et al., 2022, str. 30*)

5.3. Hipoteza 3: Manj izkušenj s priseljenci pomeni slabši odnos do njih.

Hipoteza je bila delno potrjena. Anketiranci imajo večinoma dober odnos do priseljencev in večji je bil delež tistih, ki so rekli, da imajo veliko pozitivnih izkušenj s priseljenci, kot tistih, ki so rekli, da jih imajo malo. Problem je, da se deleža razlikujeta le za 2% in da je bilo 22% neodločenih, zato ne morem z gotovostjo trditi, da je to glavni vpliv na njihov odnos do priseljencev.

Esses (2021, str. 508) pravi, da stiki s priseljenci sicer niso najpomembnejši dejavnik pri ustvarjanju predsodkov (in posledično diskriminaciji), vendar pa lahko pozitivne izkušnje in prijateljevanje z njimi izboljšajo posameznikovo mnenje.

5.4. Hipoteza 4: Anketiranci so mnenja, da priseljenci v Sloveniji niso enakopravni domačinom.

Hipoteza je bila potrjena. Vprašani so za 4 od 7 področij menili (negativen odnos domačinov, odnos medijev, obravnava državnih institucij, zaposlitvene možnosti) da so priseljenci neenakopravni domačinom in da imajo ti do njih slab odnos. Na področju stanovanj in upoštevanja njihovih pravic so menili, da priseljenci niso žrtve diskriminacije, čeprav je bil delež nasprotno mislečih le nekoliko manjši. Anketiranci pa so nedvomno prepričani, da imajo priseljenci enake izobraževalne možnosti. Temu bi sicer zaradi težav otrok priseljencev v slovenskih šolah lahko nasprotovali.

Rezultati tega dela ankete ponovno sovpadajo z raziskavo Zagovornika načela enakosti. Vpraševanci v raziskavi so kot anketiranci v tej nalogi za najpogostejše izvajalce diskriminacije izbrali posameznike in delodajalce, mediji pa so bili peti najpogostejši odgovor. (*Lobnik et al., 2022, str. 33*)

5.5. Najpogostejši predsodki

5.5.1. Predsodki v komentarjih

V komentarjih se najpogosteje pojavlja predsodek, da bodo priseljenci prevladali nad slovensko kulturo in da vsiljujejo svoje običaje. Veliko jih sodi, da se priseljenci ne želijo asimilirati. Velikokrat se kaže tudi nezadovoljstvo s politiko priseljevanja, najpogosteje v povezavi s podeljevanjem azilov. Veliko je komentarjev s predsodki, da priseljenci le finančno izkoriščajo državo in s tem domače prebivalstvo, v povezavi s tem pa še komentarji, da ne želijo delati in da so neizobraženi. Po drugi strani jih nekateri

obtožujejo odvzemanja delovnih mest domačinom. Komentatorji imajo pogosto tudi predsodke o številu otrok, ki jih imajo priseljenci, to pa zopet povezujejo s finančnim bremenjenjem države. Nekateri komentarji celo verjamejo, da so priseljenci zaradi pomoči finančno na boljšem kot domačini. Redno se pojavlja tudi predsodek o kriminaliteti med priseljenci, menijo, da jih večina sodeluje pri kriminalu. Pojavljajo se tudi očitkih o boleznih, ki naj bi jih prinašali priseljenci in obtožbe, da slabšajo slovenski izobraževalni sistem. Komentarji se pogosto pritožujejo, da država priseljence obravnava bolje kot domačine. Predsodki so pogosto usmerjeni proti priseljencem iz Albanije in Kosova.

Zaskrbljujoči so komentarji v povezavi s predsodki, ki pozivajo k nasilju nad imigranti, pojavili pa so se pod kar polovico člankov.

Drugačne skupine priseljencev so obravnavane drugače, do nekaterih so komentarji manj strpi, do drugih bolj. Pojavljajo se komentarji, ki razlikujejo med skupinami priseljencev glede na njihov izvor. To se ujema z ugotovitvami *Essesa (2021, str. 509 in 510)*, ki pravi, da družba lažje sprejme priseljence, ki imajo bolj podobno kulturo. V komentarjih so bili tarča tovrstne diskriminacije predvsem priseljenci iz Azije in Afrike.

Pod skoraj vsemi članki se najdejo tudi komentarji, usmerjeni proti vsem priseljencem oz. priseljevanju na splošno.

Med komentatorji je zaznavno nepoznavanje pojmov, najpogosteje begunec. V člankih, ki so govorili o beguncih ali nezakonitem priseljevanju, so se ljudje spraševali, kako lahko begunci prihajajo iz držav, kjer ni vojne. Vojna seveda ni edini pogoj za pridobitev mednarodne zaščite. Prav tako veliko komentatorjev ne razume, da lahko tudi ljudje brez dokumentov pridobijo mednarodno zaščito, če izpolnjujejo pogoje zanjo. Veliko jih meni tudi, da si premožnejši begunci ne zaslužijo oz. ne potrebujejo pomoči.

5.5.2. Predsodki mladostnikov

Med anketiranci močno prevladuje predsodek, da je veliko število imigrantov naenkrat bolj nevarno kot postopno priseljevanje. Sledijo mu predsodki o finančni pomoči priseljencem, spodbopavanju vrednot in prevladi kulture priseljencev nad slovensko kulturo, s katerimi se je strinjalo več kot 40% vprašanih. To se ujema z najpogostejšimi

predsodki med avtorji komentarjev. V manjši meri so se strinjali, da se priseljenci težko asimilirajo. Glede na komentarje, da se je le 24% strinjalo s predsodkom, da priseljenci ogrožajo nacionalno varnost, se pa to ujema z drugim vprašanjem na anketi, v katerem so vpraševanci le v manjši meri odgovorili, da so priseljenci bolj nagnjeni h kriminaliteti kot domačini. Tako kot v komentarjih le manjša skupina vprašanih meni, da imigranti odvzemajo delovna mesta priseljencem. To se ujema s tretjim vprašanjem na anketi, kjer so odgovorili, da so priseljenci neenakovredno obravnavani na področju zaposlovanja, kar dejansko kažejo tudi raziskave.

5.6. Možne izboljšave

5.6.1. Izboljšave pri analizi komentarjev

Pri komentarjih bi lahko bili rezultati natančnejši, če bi bilo analiziranih še več objav in bi te prihajale iz več različnih virov.

5.6.2. Izboljšave pri anketi

Za boljše rezultate pri anketi, bi morala biti izvedena na večjem, bolj reprezentativnem vzorcu, torej pri več mladostnikih iz različnih okolij. Lahko bi bilo zastavljenih tudi več vprašanj in bi bili ugotavljeni še vzroki za predsodke ali pa bi bila vprašanim dana možnost, da zapišejo še druge predsodke in pomisleke glede enakopravnosti, ki jih morebiti imajo in da pojasnijo svoje odgovore pri drugem vprašanju, s čimer bi se še bolj videlo izražanje predsodkov. Raziskovane bi bile lahko tudi razlike v odnosih do različnih skupin priseljencev.

6. ZAKLJUČEK

Čeprav človeštvo migracije spremljajo skozi vso zgodovino in so velikokrat tudi koristne, so priseljenci ne glede na razloge za selitev pogosto žrtve raznolikih predsodkov in več vrst diskriminacije v državi priselitve.

Naloga najprej opisuje vzroke in posledice selitev. Ukvarja se tudi z vzroki za predsodke in njihovim izražanjem ter najpogostejšimi predsodki. Nato se posveti še oblikam in posledicam diskriminacije ter stigmatizacije kriminalitete priseljencev v medijih, lažnim novicam o tematiki in realni statistiki kriminalitete priseljencev. Teoretični del s tem postavi podlago za raziskovanje.

V raziskovalni nalogi so bile raziskane vrste in razširjenost predsodkov in diskriminacije med uporabniki spletnih forumov in mladostnikov. Ugotovila sem, da se ljudje na spletu med skrivanjem za zaslone pogosto brez posebnega razloga znašajo nad marginalno skupino priseljencev, da imajo do njih najrazličnejše predsodke in celo pozivajo k nasilju nad imigranti. Mladostniki, ki so rešili anketo, imajo malo manj predsodkov, a najbolj razširjeni so isti predsodki, kot med spletnimi komentarji. Anketiranci imajo do priseljencev relativno dober odnos in med njimi ni razširjena diskriminacija. Menijo, da priseljenci na številnih področjih niso enakopravni domačinom, kar se ujema z izsledki drugih podobnih raziskav. Zaradi pozitivnega odnosa mladostnikov do priseljencev lahko sklepamo, da se bo stanje v Sloveniji v prihodnosti izboljšalo in bodo priseljenci bolje sprejeti in obravnavani pravično.

Kljub vsemu pa nas mora skrbeti stanje po svetu zaradi močno protipriseljske politike ZDA in njenega velikega vpliva je možno, da se škodljivi vplivi širijo na preostanek sveta. Ameriška vlada je že poskušala vplivati na Evropo, vendar je EU uspešno zajela poskuse. Sicer je tudi v Evropi že pred nastopom teh politik prišlo do porasta podpore skrajno desnim strankam, kar je bilo posebej vidno na zadnjih volitvah v Evropski parlament. Njihova konservativna politika je pogosto usmerjena proti priseljencem in nestrpna do drugih narodnosti, ver kultur itd.. V EU seveda najdemo države z voditelji, ki podpirajo ameriško vlado in so izjemno konservativno usmerjene in diskriminirajo proti priseljencem. Tudi te države imajo vpliv na delovanje Unije in njene družbe kot celote, kar bi lahko vodilo v ustvarjanje slabših pogojev tako za priseljence kot za druge marginalne skupine. Kot družba se moramo zato potruditi, da zajezimo vpliv teh držav in politik ter tako poskrbimo, da bo čim več ljudi ne glede na svojo identiteto imelo enake možnosti in visoko kvaliteto življenja.

7. VIRI IN LITERATURA

- Abrams, Dominic. *Processes of Prejudice: Theory, Evidence and Intervention*. 2019. <https://www.equalityhumanrights.com/sites/default/files/research-report-56-processes-of-prejudice-theory-evidence-and-intervention.pdf>. . Dostopano 12. januar 2025.
- Babšek, B. (2009). *Osnove psihologije: skrivnosti sveta v nas*. Celje: Celjska Mohorjeva družba.
- Bell, K. (2013b). *discrimination definition | Open Education Sociology Dictionary*. *Sociologydictionary.org*. <https://sociologydictionary.org/discrimination/>. Dostopano 4. januar 2025.

- Bell, K. (2013a). prejudice definition | Open Education Sociology Dictionary. *Sociologydictionary.org*. <https://sociologydictionary.org/prejudice/> . Dostopano 3. januar 2025.
- Esses, Victoria M. "Prejudice and Discrimination toward Immigrants." *Annual Review of Psychology*, vol. 72, no. 1, 2021, pp. 503–531, <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-080520-102803>. Dostopano 3. januar 2025.
- International Organization for Migration. "Key Migration Terms." *International Organization for Migration*, IOM, 2016, <https://www.iom.int/key-migration-terms> . Dostopano 3. januar 2025.
- Kralj, Adrijana, 2022, *Predsodki in stereotipi študentk in študentov Fakultete za socialno delo v času dodiplomskega študija : diplomsko delo* [online]. Bachelor's thesis. Ljubljana : A. Kralj. <https://repozitorij.uni-lj.si/lzpisGradiva.php?lang=eng&id=139664>. Dostopano 4. januar 2025.
- Lobnik, Miha, et al. "Ključni Rezultati Javnomenjske Raziskave»Raziskava O Diskriminaciji 2022«." Zagovornik načela enakosti, 2022. <https://zagovornik.si/wp-content/uploads/2023/09/Raziskovalno-porocilo-2022.pdf> . Dostopano 12. januar 2025.
- Mertük, Jure, 2009, *Migracije v Evropi - vzroki in posledice : diplomsko delo* [na spletu]. Diplomsko delo. Ljubljana : J. Mertük. <https://dk.um.si/lzpisGradiva.php?lang=slv&id=11763>. Dostopano 4. januar 2025.
- "MOSS | Rezultati." *Moss-Soz.si*, 2024, www.moss-soz.si/rezultati/. Dostopano 12. januar 2025.
- Motl, Andrej. "Medijska Preža #37, maj 2010 | Media Watch." *Mirovni-Institut.si*, May 2010, <http://mediawatch.mirovni-institut.si/bilten/seznam/37/splet/> . Dostopano 12. januar 2025.
- Pauls, E. Prine (25. november 2024). assimilation. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/assimilation-society>. Dostopano 4. januar 2025.
- Rems, N. (2022). Migracije: zgodovina migracij na Evropskih tleh, politična ureditev v EU in komuniciranje v času migracijske krize [Strokovni članek]. *Fu-tura. študentska revija Fakultete za upravo*, 1(1), 20–28. Repozitorij Univerze v Ljubljani. <https://repozitorij.uni-lj.si/lzpisGradiva.php?lang=slv&id=139713> . Dostopano 3. januar 2025.
- Rihtaršič, Marko, 2012, *Odnos Slovencev do različnih vprašanj priseljevanja v našo državo : diplomska naloga visokošolskega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje* [na spletu]. Diplomsko delo. Selca : M. Rihtaršič. <https://revis.openscience.si/lzpisGradiva.php?lang=slv&id=8085>. Dostopano 16. januar 2025.
- Rose, A. (1951). *The roots of prejudice*. Paris: UNESCO.
- Steiner, N. (2023c). *Kriminal v Sloveniji narašča, a je pod 10-letnim povprečjem*. 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/dejstva/kriminal-v-sloveniji-narasca-a-je-pod-10-letnim-povprecjem.html> . Dostopano 7. 4. 2025.

Šepec, B. (2018). *Poučevanje o migracijah in njihovih posledicah pri pouku geografije v osnovni šoli : magistrsko delo* [Magistrsko delo, B. Šepec]. Repozitorij Univerze v Ljubljani. <https://repozitorij.uni-lj.si/lzpisGradiva.php?lang=slv&id=104474> . Dostopano 12. januar 2025.

8. PRILOGE

8.1. Preučevane objave in komentarji

Priloga 1: 1. objava

M. R. (3. december 2024). *Policija po neprijavljenem shodu v Ljubljani išče šest ljudi*. Rtv slo.si; RTV Slovenija. <https://www.rtv slo.si/crna-kronika/policija-po-neprijavljenem-shodu-v-ljubljani-isce-sest-ljudi/729420> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 2: 2. objava

Svenšek, A. (15. januar 2024). *Učenci priseljenci vstopijo v drugačen šolski sistem, med neznane vrstnike in nov jezik*. Rtv slo.si; RTV Slovenija. <https://www.rtv slo.si/slovenija/ucenci-priseljenci-vstopijo-v-drugacen-solski-sistem-med-neznane-vrstnike-in-nov-jezik/694588> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 3: 3. objava

A. L., & A. L. (17. april 2017). *V Sezani odprli 19 vagonov, da so našli, kar so iskali*. Zurnal24.Si; Žurnal24. <https://www.zurnal24.si/slovenija/crna-kronika/v-sezani-odprli-19-vagonov-da-so-nasli-kar-so-iskali-289130> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 4: 4. objava

Mal, D. (15. maj 2024). *Migrant dva zabodel, izgnati ga ne moremo - Komentarji - Žurnal24*. Zurnal24.Si; Žurnal24. <https://www.zurnal24.si/slovenija/crna-kronika/migrant-dvakrat-ubijal-a-ostaja-v-sloveniji-423766> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 5: 5. objava

V. L. (7. januar 2025). *Pri Sezani ugrabili štiri Indijke, jih zaprli v podrtijo in jim grozili*. Zurnal24.Si; Žurnal24. https://www.zurnal24.si/slovenija/pri-sezani-ugrabili-stiri-indijke-jih-zaprli-v-podrtijo-in-grozili-434848#google_vignette . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 6: 6. objava

M.S. (16. oktober 2024). *Policija v Loškem potoku prijela 94 nezakonitih migrantov*. 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/crna-kronika/policija-v-loskem-potoku-prijela-94-nezakonitih-migrantov.html> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 7: 7. objava

Steiner, N. (2023a,). *Največ delavcev s Kosova v Kranju, iz Indije v Ljubljani, iz Nepala in s Filipinov v Šmarju pri Jelšah*. 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/dejstva/najvec-delavcev-iz-kosova-v-kranju-iz-indije-v-ljubljani-iz-nepala-in-filipinov-v-smarju-pri-jelsah.html> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 8: 8. objava

Steiner, N. (2023b). *Begunci: eni dobrodošli, drugi manj. Zakaj?* 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/dejstva/begunci-eni-dobrodosli-drugi-ne-zakaj.html> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 9: 9. objava

STA. (18. december 2012). *Kršenje pravic delavcev migrantov, ki sanjajo le o plači, se stopnjuje.* 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/slovenija/v-sloveniji-je-priseljenec-vsak-peti-prebivalec.html> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 10: 10. objava

STA. (29. december 2024). *Zaposlenemu v trgovini grozil z ostrim predmetom in peš pobegnil.* 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/crna-kronika/zaposlenemu-v-trgovini-grozil-z-ostrim-predmetom-in-pes-pobegnil.html> . Dostopano 4. januar 2025.

8.2. Objave o lažnih novicah

Priloga 11

A. L., (2023). *Posilstvo v Tivoliju? Objavo delil tudi Janša, policija pa je sporočila tole.* Slovenskenovice.si. <https://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/posilstvo-v-tivoliju-objavo-delil-tudi-jansa-policija-pa-je-sporocila-tole/> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 12

G. K., B. R. (5. junij 2024). *Na mestnem avtobusu 24-letnik poškodoval otroka.* Rtv slo.si; RTV Slovenija. <https://www.rtv slo.si/crna-kronika/na-mestnem-avtobusu-24-letnik-poskodoval-otroka/710781> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 13

M. Z. (28. junij 2024). *Policija: Dogodka, v katerem naj bi tuji državljan na avtobusu poškodoval otroka, ni bilo.* Rtv slo.si; RTV Slovenija. <https://www.rtv slo.si/crna-kronika/policija-dogodka-v-katerem-naj-bi-tuji-drzavljan-na-avtobusu-poskodoval-otroka-ni-bilo/713241> . Dostopano 4. januar 2025.

Priloga 14

Mojca Hanžič. (23. december 2024). *Jelinčič širil lažno novico o "napadu migrantov", ki ga ni bilo.* 24ur.com. <https://www.24ur.com/novice/slovenija/jelincic-siril-lazno-novico-o-napadu-migrantov-ki-ga-ni-bilo.html> . Dostopano 4. januar 2025.

8.3. Anketni vprašalnik

Priloga 15

* S katerimi trditvami se strinjate?

Možnih je več odgovorov

- Priseljenci domačemu prebivalstvu jemljejo delovna mesta.
- Zaradi priseljencev domačini dobijo manj finančne pomoči s strani države.
- Priseljenci se po priselitvi ne morejo prilagoditi novi družbi.
- Priseljenci bodo s svojo kulturo prevladali nad slovensko kulturo.
- Priseljenci spodkopavajo slovenske narodne vrednote.
- Priseljenci s seboj prinašajo predvsem terorizem, kriminal in bolezni, s čimer ogrožajo nacionalno varnost.
- Če se v državo naenkrat priseli veliko oseb, je to nevarneje, kot če bi se priselile postopoma.

* V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami? (1)

	Nikakor se ne strinjam	Ne strinjam se	Nisem prepričan(a)	Se strinjam	Popolnoma se strinjam
Ko na ulici vidim osebo, za katero predvidevam, da je priseljenec, se počutim nelagodno.	☐	☐	☐	☐	☐
Če bi oseba, za katero predvidevam, da je priseljenec, potrebovala pomoč, verjetno ne bi pomagal.	☐	☐	☐	☐	☐
Raje bi se izognil druženju s priseljencem.	☐	☐	☐	☐	☐
Žaljivi napisi proti priseljencem me ne motijo.	☐	☐	☐	☐	☐
Kot delodajalec bi raje zaposlil domačina kot pa priseljenca z enakimi kvalifikacijami.	☐	☐	☐	☐	☐
Kot najemodajalec bi raje nastanil domačina kot pa priseljenca.	☐	☐	☐	☐	☐
Priseljenci zagrešijo več zločinov kot domačini.	☐	☐	☐	☐	☐
V Sloveniji bi morali imeti strožjo imigrantsko politiko.	☐	☐	☐	☐	☐
Priseljenci ne bi smeli vsepovsod imeti enakih možnosti kot domačini.	☐	☐	☐	☐	☐
Imam malo (pozitivnih) izkušnje s priseljenci.	☐	☐	☐	☐	☐

V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami? (2)

	Nikakor se ne strinjam	Ne strinjam se	Nisem prepričan(a)	Se strinjam	Popolnoma se strinjam
Menim, da imajo priseljenci v Sloveniji enake izobraževalne možnosti kot domačini.	☐	☐	☐	☐	☐
Menim, da imajo priseljenci v Sloveniji enake zaposlitvene možnosti kot domačini.	☐	☐	☐	☐	☐
Menim, da imajo priseljenci v Sloveniji enake stanovanjske možnosti kot domačini.	☐	☐	☐	☐	☐
Menim, da mediji priseljenca v Sloveniji obravnavajo enako kot domačine.	☐	☐	☐	☐	☐
Menim, da državne institucije priseljenca v Sloveniji obravnavajo enako kot domačine.	☐	☐	☐	☐	☐
Menim, da so pravice priseljencev upoštevane v isti meri kot pravice domačinov.	☐	☐	☐	☐	☐
Menim, da imajo domačini negativen odnos do priseljencev v Sloveniji.	☐	☐	☐	☐	☐